

Утвърждавам: .....

Директор: .....

Емилия Томова

ОУ „Христо Ботев“ с. Ново Паничарево, общ. Приморско, обл. Бургас

ИНДИВИДУАЛНА УЧЕБНА ПРОГРАМА

за оказване на допълнителна подкрепа

по Човекът и обществото

на ученик със специални образователни потребности

за 2023 / 2024 учебна година

(документът се изготвя съгласно чл.95, ал. 7,8

от Закона за предучилищното и училищното образование)

I. Лични данни:

Трите имена на детето или ученик: **Стоян Теодоров Янакиев**

Клас: 4

Форма на обучение: **индивидуална**

Начин на оценяване през тази учебна година: **количествени оценки**

Имена, адрес, имейл адрес и телефон на родителя/представителя на детето/лицето, което полага грижи за детето: **Теодора Янакиева, тел.: 0897 748698**

Адрес: **гр. Бургас, ж. к. „Меден Рудник“**

II. Съдържание на програмата:

Индивидуалната учебна програма за учениците със специални образователни потребности се разработва въз основа на рамкови изисквания, определени с държавния образователен стандарт за приобщаващото образование.

Чл.95, ал.7 и 8 от Закона за предучилищното и училищното образование.

Възможности на детето или ученика:

По данни на родителя и съгласно ЕР на ТЕЛК – не липсва реч, заиграва се с деца, частично се обслужва сам, извършва стереотипни движения, частично зависим от родителя. Наблюдават се трудности във фина и груба моторика.

ИНДИВИДУАЛНА УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Индивидуалната учебна програма по „Изобразително изкуство“ в начален етап на основна образователна степен е предназначена за ученик със специални образователни потребности. Обучението по предмета е насочено към постигане на базовото равнище на ключовата компетентност, свързана с познаване на различни видове изобразително изкуство и познаване и използване на изразните средства за видимо пресъздаване на цветове и форми.

Това са предпоставки за осъществяването на образователен процес, за интелектуалното развитие на ученика.

В програмата са включени знания, умения и отношения от областите на компетентност: „Образи и форми – изобразяване от различни гледни точки“, „Теми и сюжети в изкуството, „Традиционни и нетрадиционни материали и техники“.

Въвеждането на понятия предполага използването им в практически план. Формирането на знания, умения и отношения се осъществява с опора на сетивния опит и с приоритет на практически значимото знание.

Включени са тематични кръгове, свързани със семейството, училищния живот, приятелството, игрите, родината, празниците, разпределени в трите глобални теми, посочени по-горе.

Учебната програма предоставя свобода при подбора на методи и средства за постигане на очакваните резултати.

Целите на обучението по „Изобразително изкуство“ в начален етап се свързват с комуникативния характер, което е ключова предпоставка за осъществяването на единния образователен процес, свързан с изкуството, за интелектуалното и творческо развитие на учениците в съответствие с Държавните образователни изисквания за учебното съдържание. Усвояват се ефективни „инструменти“ за творчество, каквито са техниките за рисуване, моделиране и наблюдение, в единство с разбирането на видяното. Учениците се въвеждат в практико-приложна дейност, за да овладяват умения за разпознаване и използване на основните понятия, техники, теми и сюжети - картини, мозайки, гравюри.

Групирането се основава на утвърдени в практиката модели на цялостно оgramотяване и подпомага организацията на образователния процес.

Учебната програма по ИИ представя учебното съдържание тематично. Към всяка тема са посочени очаквани резултати от обучението и свързаните с тях основни понятия. Формулировките на темите са по-обобщени и предоставят различни възможности за декомпозиране на учебното съдържание.

При определянето на темите по ИИ е следван систематичен подход за представяне на научното познание, който задава последователността на изучаваното учебно съдържание. Очакваните резултати от обучението са насочени към:

- Обогаляване на пасивния и активен речник на ученика.
- Подобряване на уменията за уместна употреба на вербални и невербални езикови средства в различни комуникативни ситуации.
- Овладяване на основни термини и понятия.
- Формиране на умения за работа с нетрадиционни пособия и материали за рисуване и моделиране.

Въвеждането на нови понятия не предполага дефинирането им, а използването им в практически план. Формирането на знания, умения и отношения се осъществява на емпирико-описателно равнище с опора на сетивния опит и с приоритет на практически значимото знание.

Табличното и картинно представяне на информацията дава възможност за гъвкави функционални решения за преподаване, учене и оценяване, съобразени с образователните потребности и индивидуалните способности на учениците.

Учебната програма предоставя свобода при подбора на методи и средства за постигане на очакваните резултати, при озаглавяването на методичните единици. Изборът на нелитературни и исторически текстове е подпомогнат чрез предложените тематични кръгове, свързани със:

- Семейството, училищния живот, игрите, приятелството;
- България, знанието, празниците.

Реализацията на учебната програма по ЧО за начален етап се постига чрез следното седмично разпределение:

- обучение по ИИ – 2 часа седмично;

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО В КРАЯ НА 4 КЛАС

Области на компетентност	Знания, умения и отношения
<i>Изобразително изкуство</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Формиране на усет за цветова хармония, хармония в топли, студени и контрастни цветове в картини и детски творби. •
<i>Приложно изкуство</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Разглеждане и обсъждане на видимите изменения на обекти в природна и архитектурна среда и на различните гледни точки. • Интерпретира теми и сюжети в изобразителното изкуство чрез рисуване в собствената си изобразителна дейност. • Усъвършенстване на изобразителните умения при създаване на образи за украса.
<i>Комуникативни компетентности</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Участва в диалог вербално и физически като се ориентира в комуникативната ситуация. • Затвърждава уменията за предаване и приемане на съобщения чрез изобразителни знаци и символи и участие във визуален диалог.. • Уместно употребява езикови и неезикови средства според комуникативната ситуация. • Пише план на урок.
<i>Социокултурни компетентности</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Изразяване на емоционално-естетическо отношение към значим празник, създаване на предмети или атрибути, свързани с него, и създаване на творческо отношение към цветовете и подбора на естествени материали.

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Теми	Компетентности като очаквани резултати от обучението	Нови понятия
	Подготвителен етап	
<i>Входяща диагностика Какво знам от 3. клас</i>	<ul style="list-style-type: none"> Входящото равнище се оценява чрез резултата от изпълнение на изобразителната задача и от устните отговори на ученика 	<p>посочвам показвам картина рисунка модел посоки история учебник общество Изкуство Бои Цветни моливи</p>
<i>Образи от миналото и от съвременния свят</i>	<ul style="list-style-type: none"> Има представа за предмети от най-близката обкръжаваща действителност, хората около него. Открива предмети и знаци по еталон и по тяхното наименование. Групира и съотнася предмет-картинка, картинка-картинка. Знае имената на цветовете и реагира на тях. Разпознава хората от най-близкото обкръжение като част от неговия живот. Разбира и използва понятия свързани с близката обкръжаваща среда по теми /хора, деца, ученици, съседи, и т.н./. Различава и назовава действия от личния опит. Определя правилно и проследява ред. Разбира прости инструкции. 	<p>предмет действие име Магията на багрите Общуване чрез образи</p>
<i>Светът на митовете и легендите Богове и герои</i>	<ul style="list-style-type: none"> Разбира начало и край на легенда и мит. Използва вербални средства за общуване. Разбира поставени въпроси и дава адекватен вербален отговор. <p>Изобразява художествено: желание, потребност, съгласие и несъгласие, .</p> <p>Участва в по-активен диалог – пита-отговаря.</p>	<p>Магически образи Символи и знаци Весели и тъжни</p>
<i>Теми и сюжети в изкуството Сюжет и тема</i>	<ul style="list-style-type: none"> Интерпретира теми и сюжети в изобразителното изкуство чрез рисуване в собствената си изобразителна дейност 	<p>Коледа Мозайка Гравюра Макет</p>
<i>Занимателни художествени изображения</i>	<ul style="list-style-type: none"> Слуша занимателни текстове. Проявява емоционално отношение към слухово възприети текстове и разкази . Възприема текстове чрез визуални опори. 	<p>Колаж Портрет Фабрика за шетна</p>

Традиционни и нетрадиционни материали и техники	<ul style="list-style-type: none"> • Интерпретира историческа тема в собствената си изобразителна дейност, използва материали и техники по избор. • Определяне и следване на отделните етапи на работа при изграждане на композиция, картина от изсушени и естествени цветя. 	
Образи и цветове – локален цвят Магията на багрите	<ul style="list-style-type: none"> • Създаване на пейзаж по памет с акварелни или темперни бои и чрез затвърждаване на познанията за цветовете. 	

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНО ПРОЦЕНТНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ЗАДЪЛЖИТЕЛНИТЕ УЧЕБНИ ЧАСОВЕ ЗА ГОДИНАТА

Годишен брой часове за изучаване на учебния предмет в 4 клас – 72 часа.

Препоръчително разпределение на часовете:

За нови знания	45%
За затвърдяване на новите знания и за обобщение	52%
За диагностика на входното и на изходното ниво	3%

СПЕЦИФИЧНИ МЕТОДИ И ФОРМИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИЦИТЕ

В началото на учебната година се диагностицират знанията и уменията на учениците по Човекът и обществото. На основата на резултатите от диагностиката се планира работата за компенсиране на констатирани проблеми.

През учебната година се осъществява текущо формиращо оценяване чрез различни форми за оценка - устно или писмено чрез подходящи за възрастта стимули. При оценяването на знанията не се изисква от учениците обясняване на понятия, формулиране на определения или наизустяване и цялостно възпроизвеждане на конкретна информация. То е насочено към практическите умения, свързани с прилагане на изучените знания в конкретна ситуация. Устната оценка е аргументирана и подпомага формирането на самооценката на ученика. Оценката се отбелязва с количествени показатели.

Оценяването на постиженията на учениците се осъществява с помощта на различни форми на проверка на знанията и уменията: наблюдение, устна и писмена проверка. При тях се следи за:

- активността на ученика при взаимодействието му с учителя, участва в съвместна дейност с учителя;
- развитието на въображението /слушане, разбиране, говорене/ и уменията за ползване на опори с разнороден характер: слухова, тактилна, нагледно-действена, визуална и словесна опора;
- Комуникативни умения /социализация/ - влияе ли се от средата, от участниците в ситуацията;
- способността на ученика да се справя с помощ;
- способността да се включва в групова дейност;
- умения за практическо приложение на усвоените знания.

В края на годината се извършва диагностика на изходното ниво, която подпомага проследяването на индивидуалното развитие на ученика през годините.

**ДЕЙНОСТИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА КЛЮЧОВИТЕ КОМПЕТЕНТНОСТИ, КАКТО И
МЕЖДУПРЕДМЕТНИ ВРЪЗКИ**

Учебното съдържание по *Човекът и обществото* в 1 клас допринася за постигане на следните ключови компетентности:

Ключови компетентности	Дейности и междупредметни връзки
Компетентности в областта на Българския език	<ul style="list-style-type: none"> ✓ изписване на имена, ✓ преписване на букви; ✓ реагира адекватно на кратки указания на учителя; ✓ възприемане на нехудожествени текстове.
Математическа компетентност и основни компетентности в природните науки и на технологиите	<ul style="list-style-type: none"> ✓ участие в дидактически игри за използване на понятия в единствено и множествено число, ; ✓ възприемане на текстове от детски енциклопедии и от учебниците.
Дигитална компетентност	✓ използва електронни ресурси и материали от Интернет;
Умения за учене	✓ възприемане на произведения за деца на различни теми (семейство, училище, игри, приятелство, родина, роден език, природа, празници);
Социални и граждански компетентности	<ul style="list-style-type: none"> ✓ с помощ участие в ролеви игри; ✓ с помощ използване на трудни термини и понятия; ✓ с помощ наблюдаване на произведения на изкуството.
Инициативност и предприемчивост	✓ Използване на нестандартни материали за онагледяване и моделиране.
Културна компетентност и умения за изразяване чрез творчество	✓ оцветяване изображения на именити български личности и герои от изучавани литературни произведения.
Умения за подкрепа на устойчивото развитие и за здравословен начин на живот и спорт	<ul style="list-style-type: none"> ✓ възприемане на текстове и снимки, свързани със здравето на хората; ✓ възприемане на картини и произведения на изкуството, свързани със здравето и здравословния начин на живот;

Забележка: Посочените дейности са примерни и не изчерпват възможностите за изграждане на междупредметни връзки.

Запознат с програмата

Родител: .....

Учебен предмет:

Изобразително изкуство

УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ:

<i>Месец от учебното време</i>	<i>Учебни теми и брой часове по тях</i>	<i>Забележка</i>
X	1. 1. Входяща диагностика - Какво знам от 3. клас 2. Образи от миналото и от съвременния свят Различни сгради 3. Светът на митовете и легендите Богове и герои 4. Образи и цветове – локален цвят Магията на багрите 5. Образи и форми – изобразяване от различни гледни точки 6. Темы и сюжети в творби на изобразителното изкуство на български художници 7. Наблюдаване на видими изменения – гледна точка и перспективен хоризонт, на обекти в природна и архитектурна среда.	2 часа
XI	8. Създаване на комикс по познати митове и легенди или комбинация от тях. 9. Изобразяване на обекти и среда от определена гледна точка. 10. Цветова хармония, хармония в топли, студени и контрастни цветове в картини и детски творби. 11. Празнична украса 12. Майчината обич 13. Музеи 14. Тема, свързана с морски събития, моряци, рибари, лодки, кораби и др. 15. В храма на изкуството 16. Магията на багрите	2 часа
XII	17. Коледа 18. Изкуството в древността 19. Кораби 20. Традиции и празници	

	21. Новогодишна картичка 22. Нова година	
I	23. Общуване чрез образи 24. Аз съм творец 25. Мозайка от мъниста 26. Гравюра 27. В храма на изкуството 28. Локален цвят 29. Необичайни рисунки 30. Магически образи	2 часа
II II – ри Срок	31. Богове и герои 32. Мозайка от растения 33. Натюрморт – плодове във фруктиера 34. Различни гледни точки 35. Светът на изкуството 36. Портрет 37. Макет 38. Празнична украса за Баба Марта	2 часа
III	39. Фабрика за петна 40. Площадка за игра 41. Сюжет и тема 42. Весели итъжни 43. Живеем заедно 44. Художествено конструиране 45. Пиктограма 46. Емблема	
IV	47. Дърворезба 48. Приложно изкуство 49. Архитектура 50. Керамика 51. Орнамент 52. Отпечатък от апликация 53. Занаят	
V	54. Запазен знак 55. Тъкane 56. Стилизация 57. Фабрика за петна 58. Художествено конструиране 59. Силует	
VI	60. Пейзаж 61. „Ваканция, здравей!“ 62. Комикс 63. Изходяща диагностика- Какво научих в 4 клас?	

2. Дейности, свързани с цялостното развитие на детето или ученика

Дейностите в този раздел са не толкова образователни, колкото възпитателни. Те са част както от допълнителната, така и от общата подкрепа.

(извънкласни, извънучилищни дейности, дейности от страна на родителите и т.н.).

3. Социални умения и умения за самостоятелен живот и професионална реализация

Обича музика, песни, компютърни игри, рисува с цветни моливи и флумастери

Екип за подкрепа за личностно развитие в

ОУ „Христо Ботев“ с. Ново Паничарево, общ. Приморско, обл. Бургас

Председател:

(име, фамилия, длъжност)

.....
(подпис)

Членове:

1.

(име, фамилия, длъжност)

.....
(подпис)

2.

(име, фамилия, длъжност)

.....
(подпис)

Родител: *Запознах се със съдържанието на програмата на дейностите и с положения по-долу подпис, изразявам съгласието си, детето ми да се обучава по нея през тази учебна година.*

Теодора Янакиева

(име и фамилия)

.....
(подпис)